Добраахвотнае страхаванне дадатковай назапашвальнай пенсіі-даступны спосаб павысіць даход у пенсійным узросце

Як будзе працаваць новая праграма

Работнік, які хоча ўдзельнічаць у страхаванні, з 1 кастрычніка 2022 г. зможа выплачваць дадатковы ўзнос на назапашвальную пенсію (у дадатак да абавязковага 1-адсоткавага ўнёску на працоўную (салідарную) пенсію). Памер гэтага ўзносу-у працэнтах ад фактычнай заработнай платы-ён выбірае сам. Максімальны (гранічны) памер дадатковага ўзносу работніка-10%.

Калі работнік прыняў рашэнне ўдзельнічаць, то да гэтага падключаецца і яго працадаўца. Ён будзе абавязаны плаціць ўзнос у памеры ўзносу работніка, але не больш за 3%.

Напрыклад, работнік выбірае ўзнос на назапашвальную пенсію ў памеры 1% ад заработнай платы. У гэтым выпадку яшчэ 1% даплаціць яго працадаўца. У агульнай складанасці ў добраахвотныя пенсійныя назапашвання гэтага работніка паступіць ўзнос у памеры 2% ад яго фактычнай зарплаты.

Пры трохпрацэнтны унёску работніка працадаўца даплоціць ўжо 3%. У пенсійныя назапашвання работніка паступяць 6% ад яго заработнай платы. 5% плаціць работнік - яшчэ 3% плаціць працадаўца і гэтак далей. Максімальна магчымы агульны ўзнос работніка і працадаўцы ў новай праграме складае 13%: 10% ўзнос работніка плюс 3% ўзнос працадаўцы.

Уступленне работніка ў новую праграму ніяк не адаб'ецца на яго працоўнай (салідарнай) пенсіі. Яе памер будзе вызначацца па тым жа правілам, што і ў работнікаў, не якія ўдзельнічаюць у добраахвотным страхаванні – зыходзячы з паказчыкаў стажу і заробку да звароту за пенсіяй.

Важна адзначыць, што пры уступленні работніка ў новую праграму выдаткі яго працадаўцы на выплату пенсійных узносаў не павялічацца. Яго абавязковы 28-працэнтны ўнёсак у бюджэт Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва суразмерна паменшыцца. Напрыклад, калі ў пенсійныя назапашвання работніка трэба будзе накіраваць 3%, то ў бюджэт Фонду сацыяльнай абароны будуць пералічаныя 25%. У выніку, у суме узнос працадаўцы, як і раней, складзе 28%.

Для ўдзельнікаў новай праграмы прадугледжаны і іншыя фінансавыя стымулы:

- ільгота па падаходным падатку. Так, работнікам прадастаўляецца права на атрыманне сацыяльнага падатковага выліку на суму выплачаных за кошт сродкаў работніка страхавых узносаў на будучую назапашвальную пенсію. Гэта азначае, што памер заробку работніка, з якога працадаўцам

вылічаецца падаходны падатак (13%), будзе паменшаны на велічыню страхавога ўзносу, выплачанага за кошт сродкаў работніка.

Дадатковыя назапашвальныя пенсіі таксама вызваляюцца ад падаходнага падатку з фізічных асоб;

- магчымасць атрымання ў спадчыну пенсійных назапашванняў;

-гарантыя захаванасці пенсійных накапленняў. Ажыццяўленне добраахвотнага страхавання дадатковай назапашвальнай пенсіі ўскладзена на дзяржаўную страхавую арганізацыю – Рэспубліканскае ўнітарнае страхавое прадпрыемства «Стравіта». Дзяржава гарантуе страхавыя выплаты па дагаворах страхавання, заключаных гэтым страхавым прадпрыемствам.

Хто можа ўдзельнічаць у новым страхаванні

Права ўдзельнічаць у праграме прадастаўлена работнікам, за якіх іх працадаўцамі выплачваюцца абавязковыя ўзносы ў бюджэт Фонду сацыяльнай абароны. У пераважнай большасці выпадкаў такі характар мае праца па працоўных і (або) грамадзянска-прававых дагаворах, прадметам якіх з'яўляюцца выкананне работ, аказанне паслуг і стварэнне аб'ектаў інтэлектуальнай уласнасці.

Менавіта наяўнасць працадаўцы і факту выплаты ім абавязковых страхавых узносаў дазваляе «запусціць» механізм дзяржаўнага сумеснага фінансавання будучай назапашвальнай пенсіі.

Пачынаць удзельнічаць у новым страхаванні можна не пазней, чым за 3 гады да дасягнення агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту. Абмежаванне звязана з тым, што пры менш працяглых тэрмінах удзелу назапашаныя сродкі і вынікі ад іх інвеставання аб'ектыўна не змогуць стаць істотнымі.

Памер будучай назапашвальнай пенсіі

Памер назапашвальнай пенсіі будзе вылічацца з сум дадатковых узносаў з улікам даходаў ад іх інвеставання (па прынцыпе – колькі назапасіў, столькі і атрымаў).

Указам гарантуецца норма даходнасці па пенсійных зберажэннях у памеры стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка, якая дзейнічае ў адпаведным перыядзе (на 7 кастрычніка 2021 г. стаўка рэфінансавання- 9,25%). Акрамя гэтага, прадугледжваецца налічэнне дадатковай даходнасці (страхавога бонуса) па выніках інвестыцыйнай дзейнасці РУСП "Стравіта".

Таксама на суму пенсіі ў месяц паўплывае і абраны работнікам тэрмін яе атрымання - 5 альбо 10 гадоў.

Як пачаць удзельнічаць у новай праграме

З 1 кастрычніка 2022 г. работнікам, якія жадаюць фармаваць дадатковую назапашвальную пенсію, неабходна звяртацца ў РУСП "Стравіта". Падаць заяву і заключыць дамову можна пры асабістым візіце ў гэтую страхавую арганізацыю або ў электронным выглядзе праз яе афіцыйны сайт. Аб заключэнні дагавора і ўдзеле ў новай праграме трэба паведаміць працадаўцы.

Дадатковыя ўзносы работніка на назапашвальную пенсію па яго заяве будуць штомесяц пералічвацца самім працадаўцам.

Магчымыя пытанні работнікаў

Пры уступленні ў новую праграму якія ўмовы дагавора страхавання можа выбіраць непасрэдна сам работнік?

Тарыф ўзносу работнік выбірае сам. У сукупнасці са унёскам працадаўцы ўзнос не можа перавышаць 13%. Тарыф можна мяняць, але не часцей 1 разу ў год.

У любы момант можна прыпыніць свой удзел у праграме і затым вярнуцца да выплаты дадатковых узносаў.

Работнік выбірае тэрмін выплаты дадатковай пенсіі-5 або 10 гадоў пасля дасягнення агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту.

Ці можа ініцыятарам ўступлення ў новую праграму быць працадаўца?

Не. Толькі работнік вырашае, удзельнічаць яму ў новай праграме ці не. Калі работнік прымае станоўчае рашэнне, то працадаўца абавязаны выплачваць сваю частку ўзносу.

Як будзе вырабляцца разлік дадатковых узносаў у новай праграме? Хто павінен пералічваць унёскі ў РУСП "Стравіта"?

Абавязак па разліку дадатковых узносаў работніка і працадаўцы і іх пералічэнню на рахунак страхоўшчыка ўскладзена на працадаўцы. Гэтыя ўзносы будуць выплачвацца штомесяц працадаўцам не пазней устаноўленага дня выплаты заработнай платы за мінулы месяц.

Ці можа РУСП "Стравіта" адмовіць у заключэнні дагавора страхавання?

Так. Указам прадугледжана, што страхоўшчык адмаўляе ў заключэнні дагавора дадатковага назапашвальнага пенсійнага страхавання, калі

працадаўца працуе грамадзяніна знаходзіцца ў працэсе ліквідацыі і (або) эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтва).

Што рабіць тым грамадзянам, якія па нормах Указа не могуць удзельнічаць у новым страхаванні? Якія магчымасці па дадатковым назапашванні на пенсію ёсць у іх?

Такія грамадзяне, як і сёння, могуць заключаць дагаворы добраахвотнага страхавання дадатковай пенсіі са страхавымі арганізацыямі, якія ажыццяўляюць гэты від страхавання – РУСП "Стравіта" і СТАА "Прыорлайф".

Ці можна перапыніць дагавор, забраць грошы раней наступлення пенсійнага ўзросту?

Забраць унёскі датэрмінова нельга (за выключэннем выпадкаў ўстанаўлення работніку ў перыяд да дасягнення агульнага пенсійнага ўзросту 1 або 2 групы інваліднасці). Але спыніць выплату страхавых узносаў можна. У гэтым выпадку фактычна выплачаныя страхавыя ўзносы фіксуюцца на імянным асабовым рахунку работніка, на іх працягне налічвацца прыбытковасць.

Выплата дадатковай назапашвальнай пенсіі будзе ажыццяўляцца пасля наступлення агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту зыходзячы з назапашаных сродкаў і Абранага работнікам тэрміну атрымання дадатковай назапашвальнай пенсіі – 5 або 10 гадоў.

Ці ёсць права атрымання ў спадчыну назапашанай сумы ў выпадку смерці работніка?

У выпадку, калі смерць работніка наступіла да дасягнення ім агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту, яго спадчыннікам выплачваецца сума ў памеры сумы фактычна выплачаных страхавых узносаў (з улікам даходнасці) за вылікам выдаткаў страхоўшчыка на вядзенне справы.

У выпадку, калі смерць работніка наступіла пасля дасягнення агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту і ён не паспеў атрымаць належную яму ўсю суму страхавога забеспячэння, рэшту назапашанай сумы таксама выплачваецца яго спадчыннікам.

Што будзе з 1 кастрычніка 2022 г. з ужо дзеючымі дамовамі добраахвотнага страхавання дадатковай пенсіі, заключанымі з СТАА "Прыорлайф" або РУСП "Стравіта" да з'яўлення новай праграмы?

Заключаныя дагаворы страхавання працягнуць сваё дзеянне да поўнага выканання страхавымі арганізацыямі сваіх абавязацельстваў.

Які працуе грамадзянін, які з'яўляецца страхавальнікам па дзеючым дагаворы добраахвотнага страхавання дадатковай пенсіі (незалежна ад таго, заключаны гэты дагавор з СТАА "Пріорлайф" або РУСП «Стравіта"), мае права звярнуцца ў адпаведную страхавую арганізацыю для скасавання такога дагавора і наступнага кірунку грашовых сродкаў, наяўных на яго імянным асабовым рахунку, на фарміраванне дадатковай пенсіі ў новай праграме.